

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

Unà cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

De SS. Missæ Sacrificio Juxta Ritum Romanæ Ecclesiæ offerendo - Unà
cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Tit. IV. De Substituti Officio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48307](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48307)

TITULUS IV.

DE SVBSTITVTI OFFICIO.

I. **A**Nte initium Missæ accipit librum Evangeliorum & velum pro Subdiacono, ampullas cum pelvicula, collocanda omnia ordine & decenter supra Credentiam. Diebus autem Dominis etiam Manipulum & Casulam effert, & super Cancellos ponit ad cornu Epistolæ, quia aspersio Aquæ benedictæ facienda est. Præterea videt, an in Altari Crucifixus, Candelabra, & Candelæ debito numero sint paratæ & accensæ; an parata funalia; an scamna pro Ministris & Assistentibus posita.

II. His constitutis iuvat Diaconum & Subdiaconum in vestibus induendis. Quando exeundum est ex Sacristia, factâ Cruci & Celebranti debitâ reverentiâ, sequitur ille sine socio ad latus, duos Ceroferarios, nudo capite, junctis & erectis manibus.

III. Ubi ad aram ventum, accipit à Diacono birretum, illudque cum reliquis supra sedes Celebrantis, Diaconi & Subdiaconi post genuflexionem ponit.

IV. Si aspersio Aquæ benedictæ facienda sit, accipit vas Aquæ benedictæ cum aspersorio stans à dextris Diaconi, porrigitque id illi sine osculo. Aspersione peractâ, accipit depositum à Celebrante pluviale, & in Sacristiam refert.

V. Ascendente Celebrante ad Altare, ipse cum reliquis surgit, accipit à Thuriferario naviculam, & sine nova genuflexione cum eodem ad cornu Epistolæ vadit, ibique stans à sinistris dat naviculam semiapertam in manus Diaconi sine osculis. Ad initium incensationis tollit cassinum & librum apertum, & stans in plano à sinistra Cæremoniarj utrumque tenet usque ad finem incensationis.

VI. Circa finem Orationis ultimæ accipit à Credentia librum Epistolarum ambabus manibus, eumque ad Subdiaconum affert; & nisi ipse Cæremoniarius secundum Cæremoniale id faciat, eundem Subdiaconum comitatur extra Cancellos, & canenti Epistolam à sinistris parùm à tergo assistit.

VII. Finitâ Epistolâ, si comitatus est Subdiaconum, redit cum eo ad Altare, & mox Thuriferarium ad Sacristiam

comitatur, iterumque reducit. Circa finem Gradualis, accipit naviculam, accedit cum Diacono & Thuriferario ad partem Epistolæ, offert illi naviculam, & factâ benedictione ab eodem iterum recipit.

VIII. Quando ad Evangelium cantandum extra cancellos prodeundum est, ipse ultimus Diaconum & Subdiaconum sequitur, & dum Evangelium ipsum canitur, post Diaconum à dextris Cæremoniarij facie ad Thuriferarium conversa consistit. Signat se Cruce, quando dicitur *Sequentia*, facitque inclinationem vel genuflexionem versùs Crucem, quoties Diaconus se inclinat vel flectit ad nomen JESU; si verò ad nomen MARIÆ aut alterius Sancti se inclinat, versùs Diaconum hæc inclinatio facienda est. Finito Evangelio Diaconum ad planum Altaris comitatur.

IX. Si Concio habeatur, Diacono Dalmaticam auferens super Cancellos decenter ponit, & Sellam Celebrantis ad locum, ubi Concio audienda est, portat, & absolutâ à Concionatore Evangelij lectione ad eundem locum ipse quoque ordine, quo ex Sacristia exiverat, accedit, & post Concionem ad Altare redit, Diaconum iterum vestit, & sedem Celebrantis refert. Paulò antè finem Concionis, si Sacristanus id non faciet, in Altari & super Credentiam candelas accendit.

X. Finito Symbolo dum Celebrans dicit: *Oremus*, comitatur Subdiaconum ad Credentiam, ibique velum illi porrigit, & juvat in eodem super Calicem ponendo; quo abeunte ad Altare, ipse velum parvum Calicis à Calice remotum complicat, & in Credentia ponit. Tum Thuriferarium ex Sacristia deducit, & naviculam accipiens, Diacono, ut supra ad primam incensationem ministrat, & recipit. Ad initium verò incensationis amovet ab Altari cussinum cum libro, tenens illud in plano ad latus Evangelij stans, donec incensatio ex illa parte sit peracta, tum enim iterum reponit prope Corporale ad commoditatem Celebrantis, factâque genuflexione recedit per planum ad suum locum; peractâ autem incensatione Thuriferarium iterum ad Sacristiam comitatur.

XI. Finitâ Præfatione procedit ex Sacristia, & genuflectit cum alijs Ministris in suo loco, donec Diaconus transeat ad dextram Celebrantis, tum enim accedens ad campanulam, eandem

eandem ter pulsat, dum Hostia & Calix elevatur. Completâ elevatione surgit, redit ad locum, & factâ genuflexione Thuriferarium cum alijs ad Sacristiam deducit, & reducit, ibique stans manet, nec genuflectit, etsi Diaconus Celebranti assistens genuflexionem faciat.

XII. Si Pax detur post *Agnus DEI*, ipse eandem à Cæremoniaro accipit, iterumque dat Thuriferario. Mox cum alijs Ministris genuflectit, usque dum Diaconus cum Subdiacono, sumptâ ablutione, per medium transeat, tum enim surgit, & erectus consistit.

XIII. Ad ultimam benedictionem cum alijs flectit, caput profundè inclinans, & dum ea datur, Cruce se signans. Finito Evangelio, Birreta afferens, Subdiacono suum porrigit, & ordine, quo egressus est, ad Sacristiam redit.

XIV. In Missa minùs solemni ipse à sinistris vestit Celebrantem. Sub incensatione supplet locum Subdiaconi, redditâ Thuriferario naviculâ, Planetam incensantis elevando, & quoties ille inclinationem Cruci facit, aut genuflectit, pariter flectendo. Dum Celebrans legit Epistolam, ipse eidem assistit, & finito ab eo Graduali defert Missale clausum cum cussino ad cornu Evangelij, ibique apertum collocat ad commodum Celebrantis. Ante Evangelium confert se ad cornu Epistolæ, & post incensum impositum, ad cornu Evangelij, ibique ex latere se sistit. Ad incensationem sub Offertorio accedit cum Thuriferario, & naviculam Cæremoniaro porrigit, iterumque Planetam incensantis elevat. Ad verba *Quam oblationem* accedit cum Cæremoniaro ad gradum superiorem, si commodè fieri potest, & à sinistris flectit. Reliqua ut in Missa solemni peragit.

TITULUS V.

DE THURIFERARII OFFICIO.

I. **A**Nte Missam curare debet, ut habeat thuribulum accensis prunis, & naviculam thure & cochleari instructam. Dato signo omnium campanarum præbet naviculam Diacono, & tenet thuribulum pro incenso imponendo, quo imposito, factâ Cruci & Celebranti reverentiâ progreditur primus è Sacristia, lævâ naviculam ferens, dextrâ thuribulum leviter agitans.

H 3

II. Ubi